

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА

УДК

О. О. САВЧУК

кандидат юридичних наук, науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України

ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У СФЕРІ ІНВЕСТУВАННЯ ЛІСОВОГО СЕКТОРУ: ЗАПОЗИЧЕННЯ ДОСВІДУ ЄС

У статті досліджуються проблемні питання інвестування лісового сектору. Робиться акцент на тому, що запозичення міжнародного досвіду є необхідною передумовою розвитку зазначеної сфери. Зазначається потреба в розробці науково-методологічних напрямів розвитку лісоресурсного потенціалу, формування ринково орієнтованого організаційно-економічного механізму, відродження багатуокладної системи організації у сфері лісового комплексу, забезпечення комплексного збалансованого використання і відтворення лісових ресурсів, підвищення частки лісових ресурсів у природоресурсному потенціалі та національному багатстві країни.

Ключові слова: інвестування, ліс, лісовий сектор, лісові правовідносини.

Постановка проблеми. У науковій літературі інвестування взагалі розглядають як різновид або елемент господарської діяльності, змістом якого є сукупність практичних дій учасників інвестування (інвестора, виконавців, фінансових установ, посередників, держави та територіальної громади в особі уповноважених органів) щодо організації, вкладення інвестицій та отримання запланованого соціально-економічного ефекту [1, с. 15].

Ліси за своєю природою мають специфічний правовий режим інвестування. Так, Закон України «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону» від 10.02.2000 р. встановлює мораторій на проведення суцільних рубок в ялицево-букових деревостанах, рубок головного користування у високогірних лісах, в лісах в лавинонебезпечних та селе-небезпечних басейнах та в берегозахисних ділянках лісу в Карпатському регіоні України [2].

Мета даної роботи – загальне дослідження правових проблем інвестування лісової промисловості України та наближення до норм законодавства ЄС у відповідній сфері.

Об'єктом даного дослідження є система відносин, що закріплена в законодавстві України та законодавстві ЄС щодо проблеми регулювання лісової промисловості. Предметом дослідження є безпосередній аналіз чинного законодавства, наукових роз-

робок і міжнародного досвіду стосовно інвестування в зазначеній сфері.

Аналіз останніх досліджень. Уже тривалий період В. Голян, Т. Мельник, М. Шестак, І. Антоненко, О. Дзюбенко, С. Рогач, А. Карпук, Я. Коваль та ін. займаються проблемою інвестиційної діяльності суб'єктів лісогосподарського підприємництва, забезпеченням інвестиційного розвитку лісового господарства, дослідженням інвестиційного потенціалу лісогосподарського виробництва.

Виклад основного матеріалу. Досвід передових країн Європи (Фінляндія, Німеччина, Польща) свідчить, що науково обгрунтоване ведення лісового господарства, раціональне комплексне використання лісових ресурсів у поєднанні з ефективними заходами їх збереження і відтворення незалежно від власного статусу лісів і народногосподарського призначення стає важливим підґрунтям створення власної еколого-економічно орієнтованої системи фінансування лісовирощування [3].

Створення власної економічно незалежної фінансової бази лісоресурсної сфери передбачає включення в ринкові відносини різноманіття користностей лісу. Маються на увазі компоненти лісоресурсного потенціалу у звичайному розумінні цього слова та соціально-екологічні функції лісу як носія нематеріальної субстанції. Згідно з теоретико-методологічними засадами раціонального лісокористування осно-

вними джерелами фінансування розвитку лісового господарства є: 1) плата за лісові ресурси, що відпускаються різними споживачами; 2) плата за землі лісового фонду і використання лісу в соціально-екологічних цілях; 3) бюджетні кошти, інвестиції, кредити та позики фінансових установ, гранти міжнародних організацій, що надаються на розвиток лісоресурсної сфери згідно із загальнодержавними програмами соціально-економічного розвитку країни.

Розширена система фінансування лісоресурсної сфери зумовлюється значенням лісу як об'єкта багатопільового використання, що виходить за межі лісового господарства, позитивним впливом лісу та його корисних властивостей на інші галузі економіки, соціальну сферу і навколишнє середовище. Плата і платежі за лісові ресурси та їх використання повинні стати основним регулятором лісогосподарського виробництва. На даному етапі ця плата, її складові та механізм розподілу не відповідають вимогам, що пред'являються до лісового господарства стосовно умов ринкової системи господарювання [4].

Серед особливостей, які відрізняють Україну від інших європейських країн щодо лісів і лісового господарства: 1) відносно низький середній рівень лісистості території країни; зростання лісів у різних природних зонах (Полісся, Лісостеп, Степ, Українські Карпати), що мають істотні відмінності щодо лісорослинних умов, методів ведення лісового господарства, використання лісових ресурсів та корисних властивостей лісу; 2) переважно екологічне значення лісів та висока їх частка (до 50 %) з обмеженим режимом використання; 3) високий відсоток заповідних лісів (13,7 %), який має стійку тенденцію до зростання; 4) історично сформована ситуація із закріпленням лісів за численними постійними лісокористувачами (для ведення лісового господарства ліси надані в постійне користування більш ніж п'ятдесяти міністерствам, відомствам і організаціям); 5) значна площа лісів зростає у зоні радіоактивного забруднення; половина лісів України є штучно створеними і потребують посиленого догляду; 6) близько 0,5 млн гектарів лісів не надані в користування, перебувають на землях запасу у незадовільному стані (самовільно вирубуються, гинуть від пожеж, хвороб, шкідників тощо); 7) невизначене правове підпорядкування понад 400 тис. гектарів полезахисних лісових смуг, під захистом яких перебуває близько 13 млн гектарів ріллі; 8) матеріальна база лісової науки і освіти не відповідає світовому рівню [5, с. 17].

Ситуація, що склалася, вимагає вирішення низки важливих завдань галузевого і міжгалузевого характеру, зокрема: оцінки потенціалу розвитку лісового комплексу; орієнтації галузевої структури виробництва на розвиток прогресивних видів продукції; відтворення лісових ресурсів на багатопільовій, роз-

ширеній основі; переорієнтації капітальних вкладень і структури джерел інвестування на впровадження госпрозрахунку і формування джерел власних ресурсів для лісогосподарського виробництва; розширення лісосировинної бази в основному шляхом інтенсифікації лісогосподарського виробництва; докорінної зміни структури споживання сировини. Невідкладного вирішення потребує відродження різних форм власності на землі лісового фонду і ліси, реструктуризація плати і платежів за лісові ресурси, реформування управління лісами і лісогосподарським виробництвом. Поза увагою не повинна залишитися і розробка ефективних напрямів щодо збереження лісів, поліпшення їх використання, переходу галузі на засади екологічно збалансованого сталого розвитку.

Трансформація лісового сектору економіки по новому ставить питання щодо розробки науково-методологічних напрямів розвитку лісоресурсного потенціалу, формування ринково орієнтованого організаційно-економічного механізму, відродження багатокладної системи організації у сфері лісового комплексу, забезпечення комплексного збалансованого використання і відтворення лісових ресурсів, підвищення частки лісових ресурсів у природоресурсному потенціалі та національному багатстві країни [5, с. 18].

У науковій літературі запропонована концепція розвитку потенціалу лісового комплексу України, розробка якої, з одного боку, міжнародними вимогами щодо сталого лісоуправління, а з іншого – внутрішніми потребами держави щодо прозорості та прогнозованості дій лісової галузі. Концепція має стати важливою складовою загальної стратегії збалансованого соціально-економічного та екологічного розвитку країни на довгострокову перспективу. Мета концепції полягає в забезпеченні сталого розвитку лісового господарства, підвищенні ролі лісового сектору в державі. Основними завданнями в забезпеченні розвитку потенціалу лісового комплексу є: удосконалення нормативно-правової бази в галузі лісового господарства та її гармонізація з міжнародними принципами сталого розвитку та управління лісами; розробка національних критеріїв та показників щодо сталого управління лісами; оптимізація структури лісогосподарських підприємств та організацій; збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня; нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісів; збереження біологічного різноманіття лісових екосистем; посилення стійкості лісових екосистем до негативних факторів навколишнього середовища, зростаючого антропогенного навантаження, змін клімату; вирішення лісівничо-екологічних проблем регіонів; ефективне використання лісових ресурсів на ринко-

вих засадах; удосконалення економічно-фінансового механізму; забезпечення самоокупності та прибутковості ведення лісового господарства в лісозабезпечених регіонах; сприяння вирішенню соціально-економічних проблем місцевих громад; посилення правового захисту працівників лісової охорони; розвиток лісогосподарської науки і освіти; розширення міжнародної співпраці; інформування громадськості про стан лісового господарства, залучення до прийняття рішень щодо використання природного потенціалу лісів, екологічне виховання.

Шляхи та засоби розв'язання проблем полягають у проведенні реформування лісового господарства з використанням позитивного вітчизняного та міжнародного досвіду, поєднанні заходів державної підтримки та впровадженні ринкових механізмів у лісовому господарстві, збереженні переважно державної власності на ліси [5, с. 22].

У більшості країн світу приватний сектор є головним інвестором лісового господарства і його частка суттєво зросла останніми роками. На сьогоднішній день вважається, що за рахунок коштів приватного сектору фінансується 80–90 % інвестицій у лісове господарство. Спостерігається тенденція до збільшення обсягів інвестицій від різноманітних фондів, що спеціалізуються на «зелених» інвестиціях. Крім того, набувають усе більшого поширення платежі за спеціальне використання лісових ресурсів, що може збільшити обсяги відтворення лісових ресурсів.

Державний сектор має важливе значення у фінансуванні інвестиційної діяльності лісового господарства та впливає як безпосередньо, так і опосередковано на обсяги інвестиційних надходжень у лісове господарство з усіх вищенаведених джерел. По-перше, держава безпосередньо фінансує інвестиційну діяльність у лісовому господарстві. По-друге, держава може стимулювати інвестиції приватного сектору в лісове господарство через встановлення податкових пільг, надання грантів та пільгових кредитів. По-третє, держава відповідальна за реалізацію політики стимулювання приватних інвестицій. Деякі країни Латинської Америки використовують інноваційні механізми державного фінансування лісового господарства, у тому числі такі: виділення окремих податків для їх цільового використання для потреб лісового господарства (Бразилія); державно-приватне партнерство та механізм розподілу податків [6, с. 142].

Зарубіжна фінансова допомога для розвитку (Overseas development assistance (ODA)) є важливим джерелом фінансування для дрібних власників лісових насаджень та раціонального використання лісових ресурсів загалом.

На сьогодні багато інвесторів зацікавлені не лише у фінансовому результаті від своїх інвестицій,

а також в екологічному ефекті. Зазначена зацікавленість призводить до ряду спроб щодо стимулювання інвестицій приватного сектору в екосистемні послуги. Прикладом може слугувати створення Бразильської навколишньосередовищної та соціальної фондової біржі [7, с. 143].

Європейське співтовариство дійшло в 2006 р. до чітко визначених програмних завдань зі сталого лісового менеджменту в лісовому Плані Дій ЄС та низці національних програм розвитку сільських територій [8]. Відповідні міжнародні угоди, зокрема прийняті у рамках програми ENPI FLEG «Вдосконалення систем правозастосування і управління в лісовому секторі країн східного напрямку Європейської політики добросусідства і Росії», дозволили підвищити рівень суспільного усвідомлення проблем та дійти згоди, що «всі країни – ті, що експортують, і ті, що імпортують лісову продукцію, поділяють відповідальність за виконання заходів щодо усунення незаконних заготівель лісових ресурсів і пов'язаної з ними торгівлі» [9].

Визначення перспективних напрямів – стратегічних цілей розвитку лісового господарства – передбачає комплексний еколого-економічний аналіз діяльності лісової галузі з визначенням місії лісового господарства, що підтверджується рекомендаціями Світової організації торгівлі (World Trade Organization) щодо розроблення національним урядом загальних далекоглядних стратегій, законодавчих актів, постанов та інших урядових заходів для досягнення цілей сталого розвитку [10].

Прийняття оптимальних українських рішень потребує гнучких механізмів забезпечення і стимулювання збалансованого використання потенціалу природних ресурсів, їх відтворення та охорони для досягнення паритетних екологічних, економічних та соціальних аспектів сталого розвитку. У зв'язку з цим необхідною передумовою сталого розвитку України повинна бути єдина багаторівнева та багатокритеріальна стратегія, доповнена системою програм та планів щодо лісів, зорієнтована на суттєве покращення еколого-економічного та соціального статусу країни, регіону, окремого суб'єкта господарювання у коротко- та довгостроковій перспективі. Відповідно до загальної стратегії мають бути розроблені більш детальні програми розвитку та механізми їх реалізації, тактичні плани з ранжуванням пріоритетів для кожного організаційного рівня управління та суб'єкта господарювання. Вихідними даними для розроблення місії та цілей стратегічної моделі, визначення напрямів удосконалення інституціонального середовища системи управління лісовими ресурсами мають слугувати результати SWOT-аналізу екологічних, економічних та соціальних аспектів лісокористування, що зумовлюють коротко- та дов-

гострокові перспективи її реалізації, а також рекомендації профільних міжнародних організацій на норми ратифікованих Україною міжнародних угод щодо природних ресурсів та навколишнього середовища [11].

Першим етапом у системі заходів з удосконалення інвестиційної політики у сфері лісогосподарського виробництва має стати покращення інвестиційного клімату шляхом імплементації у вітчизняну практику апробованих за кордоном управлінських методів, упорядкування національного ринку лісопродукції та стимулювання лісогосподарських підприємств до збільшення інвестиційних вливань у нарощення лісоресурсного потенціалу. Принциповим моментом нової моделі інвестиційної діяльності в лісогосподарському комплексі є усунення рентної привабливості господарського освоєння лісоресурсної бази і спрямування тим самим вектора інвестиційної активності на комплексну переробку сировини [12].

Важливою інституціональною передумовою реформування системи управління лісами є усунення цілого ряду проблем: фінансового, виробничо-технічного та соціального характеру. Розв'язати ці проблеми вдається, якщо паралельно з реформуванням системи управління лісами відбуватиметься розбудова регіональних ринків лісопродукції та їх інфраструктурних ланок; поступово формуватиметься конкурентне середовище на ринках необробленої деревини та підвищуватиметься рівень адаптованості існуючих організаційно-правових форм лісокорис-

тування до коливань макроекономічної кон'юнктури; підвищуватиметься мотивація працівників лісового господарства щодо впровадження сучасних форм і методів ресурсозбереження та екологізації. Варто поступово розвивати ринкову інфраструктуру кредитування проектів лісоохоронного спрямування, урегулювати відносини щодо прав територіальних громад та відведення малопродуктивних земель під заліснення, посилюючи взаємозв'язок між даними лісового кадастру та базою стягнення сплати за спеціальне використання [12, с. 60].

Висновки. Отже, досліджуючи питання інвестування лісового сектору, треба відмітити, що Україна тільки починає виходити на новий рівень. Виникає беззаперечна потреба в розробці науково-методологічних напрямів розвитку лісоресурсного потенціалу, формування ринково орієнтованого організаційно-економічного механізму, відродження багатокладної системи організації у сфері лісового комплексу, забезпечення комплексного збалансованого використання і відтворення лісових ресурсів, підвищення частки лісових ресурсів у природоресурсному потенціалі та національному багатстві країни. Треба погодитися, що шляхи та засоби розв'язання проблем полягають у проведенні реформування лісового господарства з використанням позитивного вітчизняного та міжнародного досвіду, поєднанні заходів державної підтримки та впровадженні ринкових механізмів у лісовому господарстві, збереженні переважно державної власності на ліси.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вінник О. М. Інвестиційне право: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Прав. єдність. 2009. 616 с.
2. Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону: Закон України від 10.02.2000. *Відом. Верхов. Ради України*. 2000. № 13. Ст. 99.
3. Порівняльний аналіз лісових законів європейських країн / [Л. Полякова, В. Сторожук, М. Попом та ін.]. *Ліс. і мислив. журнал*. 2003. № 3–4. URL: <http://www.fmssc.com.ua>.
4. Антоненко І. Я. Формування ринковоорієнтованого фінансово-економічного механізму розвитку лісоресурсної сфери України. Агросвіт. 2011. № 13–14, лип.
5. Грицайчук В. П. Стратегія розвитку потенціалу лісового комплексу України: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Харків, 2008. 29 с.
6. Лабенко О. М., Іволга І. Г. Фінансування проектів з відтворення лісу. *Наук. вісн. НУБІП України. Серія: економіка, аграрний менеджмент, бізнес* / Нац. ун-т біоресурсів та природокористування України. 2013. № 181-5. С. 137–144.
7. Сторожук В. Ф. Порівняльний аналіз лісового законодавства України та пов'язаних з ним правових актів на відповідність до законодавчої бази Європейського Союзу з питань сталого управління лісовими ресурсами]. URL: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2121/report_storozhuk_assessment_approximation_ukraines_forestry_legislation_to_eu.pdf.
8. Combating Illegal Harvesting and Related Trade of Forest Products in Europe. Report for the MCPPEE Workshop held 3-4 November, 2005, in Madrid, Spain. Warszawa, 2007. 63 p.

9. Goeldner Charles R., Ritchie J. R. Brent. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 9th ed. N.-Y.: John Wiley & Sons, Inc, 2002. 624 p.
10. Ібатуллін Ш. І., Бокоч М. М., Сакаль О. В. Шляхи вдосконалення управління лісовими ресурсами. Сучасний менеджмент і економічний розвиток. Концепція соціальної відповідальності бізнесу: матеріали постійно діючої міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 1 березня–31 серп. 2013 р. Суми: СумДУ, 2013.
11. Колісник Б. І. Інвестиційне забезпечення розвитку лісогосподарського комплексу: сучасний стан та пошук додаткових джерел. *Інвестиції*. 2008. № 7. С. 3–7.
12. Карпук А. Реформування системи управління лісами: пріоритетні напрями та системні суперечності. *Економіст*. 2011. № 4, квіт. С. 59–61.

REFERENCES

1. Vinnik A. N. (2009) *Investitsionnoye pravo: uchebnoye posobiye [Investment Law]* (2nd ed.) Pererab. i dop. M.: Pravovaya yedinstvo [In Ukrainian].
2. Pro moratorii na provedennia sutsilnykh rubok na hirskykh skhylakh v yalytsevo-bukovykh lisakh Karpatskoho rehionu: Zakon Ukrainy vid 10.02.2000 r. [On the moratorium on continuous felling on mountain slopes in fir-beech forests of the Carpathian region: Law of Ukraine of 10.02.2000.] (2000) *Vidomosti Verkhovnoi Rady – Supreme Council of Ukraine*, 13, 99 [In Ukrainian].
3. Polyakova L., Storozhuk V., Popom M. et all. (2003) Sravnitel'nyy analiz lesnykh zakonov yevropeyskikh stran [Comparative analysis of forest laws of European countries] *Lesnoy i okhotnichiy zhurnal – Forest and hunting magazine*, 3-4 *fmsc.com.ua*. Retrieved from: <http://www.fmsc.com.ua> [In Ukrainian].
4. Antonenko I. YA. (2011) Formirovaniye rinkovooriyentovanogo finansovo-ekonomicheskogo mekhanizma razvitiya lisoresursnoi sfery Ukrainy [Formation of a market-oriented financial and economic mechanism for the development of the forest resources of Ukraine] *Agromir*; 13–14.
5. Hrytsaichuk V. P. (2008) Stratehiia rozvytku potentsialu lisovoho kompleksu Ukrainy [Strategy of development of the potential of the forest complex of Ukraine] *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kharkiv [In Ukrainian].
6. Labenko O. M., Ivoha I. H. (2013) Finansuvannia proektiv z vidtvorennia lisu [Financing projects for the reproduction of forests.]. *Naukovyi visnyk NUBIP Ukrainy. Seriya: ekonomika, ahraryni menedzhment, biznes. Natsionalnyi un-t bioresursiv ta pryrodokorystuvannia Ukrainy – Scientific Bulletin of NUBIP of Ukraine. Series: economics, agrarian management, business. National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, 181-5, 137–144 [In Ukrainian].
7. Storozhuk V. F. Porivnialnyi analiz lisovoho zakonodavstva Ukrainy ta poviazanykh z nym pravovykh aktiv na vidpovidnist do zakonodavchoi bazy Yevropeiskoho Soiuzu z pytan staloho upravlinnia lisamy [Comparative analysis of forest legislation of Ukraine and related legal acts on compliance with the legislative framework of the European Union on the issues of sustainable forest management] (n.d.) *enpi-fleg.org* Retrieved from: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2121/report_storozhuk_assessment_approximation_ukraines_forestry_legislation_to_eu.pdf [In Ukrainian].
8. Combating Illegal Harvesting and Related Trade of Forest Products in Europe. Report for the MCPEE Workshop held 3-4 November, 2005, in Madrid, Spain. Warszawa, 2007. 63 p. [In English].
9. Goeldner Charles R., Ritchie J. R. Brent. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 9th ed. N.-Y.: John Wiley & Sons, Inc, 2002. 624 p. [In English].
10. Ibatullin Sh. I., Bokoch M. M., O. V. Sakal (2013) Shliakhy vdoskonalennia upravlinnia lisovymy resursamy [Ways of Improving the Management of Forest Resources]. Suchasnyi menedzhment i ekonomichnyi rozvytok. Kontseptsiiia sotsialnoi vidpovidalnosti biznesu [Modern Management and Economic Development. Concept of social responsibility of business] *Materialy postiino diiuchoi mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii, 1 bereznia – 31 serpnia 2013 r. – materials of the constantly operating international scientific and practical Internet conference '13*. Sumy: SumDU [In Ukrainian].
11. Kolisnyk B. I. (2008) Investytsiine zabezpechennia rozvytku lisohospodarskoho kompleksu: suchasnyi stan ta poshuk dodatkovykh dzherel [Investment support for forestry development: the current state and the search for additional sources] *Investytsii – Investments*, 7, 3–7 [In Ukrainian].
12. Karpuk A. (2011) Reformuvannia systemy upravlinnia lisamy: priorytetni napriamy ta systemni superechnosti [Reforming the forest management system: priority directions and systemic contradictions] *Ekonomist – Economist*, 4, 59-61 [In Ukrainian].

Е. А. САВЧУК

кандидат юридических наук, научний сотрудник НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

**ПРОБЛЕМЫ, ВОЗНИКАЮЩИЕ В СФЕРЕ ИНВЕСТИРОВАНИЯ
ЛЕСНОГО СЕКТОРА: ЗАИМСТВОВАНИЕ ОПЫТА ЕС**

В статье исследуются проблемные вопросы инвестирования лесного сектора. Делается акцент на том, что заимствование международного опыта является необходимым условием развития указанной сферы. Отмечается необходимость в разработке научно-методологических направлений развития лесоресурсного потенциала, формирования рыночно ориентированного организационно-экономического механизма, возрождения многоукладной системы организации в сфере лесного комплекса, обеспечения комплексного сбалансированного использования и воспроизводства лесных ресурсов, повышения доли лесных ресурсов в природоресурсном потенциале и национальном богатстве страны.

Ключевые слова: инвестирование, лес, лесной сектор, лесные правоотношения.

O. O. SAVCHUK

Candidate of legal sciences Scientist of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

**PROBLEMS IN THE FIELD OF INVESTING THE FOREST SECTOR:
ADOPTING THE EXPERIENCE OF EU**

The article deals with the issues of investing in the forest sector. The emphasis is on the fact that the borrowing of international experience is a prerequisite for the development of this area. There is a need for the development of scientific and methodological directions of the development of forest resource potential, the formation of a market-oriented organizational and economic mechanism, the revival of a multi-faceted system of organization in the forest sector, the provision of integrated balanced use and reproduction of forest resources, an increase in the share of forest resources in the nature-resource potential and national wealth of the country.

A point of view is supported that the important institutional precondition for reforming the forest management system is the elimination of a number of problems: financial, industrial, technical and social. It is possible to solve these problems if simultaneously with the reformation of the forest management system the regional markets of forest products and their infrastructural units will be developed; the competitive environment in the markets for untreated timber will gradually be formed and the level of adaptation of existing organizational and legal forms of forest use to the fluctuations of the macroeconomic situation will increase; The motivation of forestry workers to introduce modern forms and methods of resource conservation and ecologization will increase. It is advisable to gradually develop a market infrastructure for lending to forest protection projects, to regulate relations regarding the rights of territorial communities and to allocate unproductive lands for afforestation, strengthening the relationship between forest cadastre data and the base for charging for special use. In addition, the solution of problems is to reform the forestry using positive domestic and international experience, a combination of government support measures and the introduction of market mechanisms in forestry, the preservation of predominantly state ownership of forests.

Keywords: investing, forest, forestry, forestry relations.